

cet venationes inferiores quibus in locis permisæ sint, nemo tamen subditos peccare dixerit, si eas omittant.

§. XXI. Colophonem disputationi nostræ imponat illa de vulgo ita dictis Montibus pietatis quæstio ; quæ interrogamus , an isti juxta licitæ usuræ præcepta instituti sint nec ne? Priusquam vero responsum suppeditemus, quinam illi montes sint, dicemus. Extruxerunt hos superiori seculo in Italia, postquam ibi improbissimæ ac barbaricæ usuræ regnabant ; & vocarunt ita pecuniam ex privatorum eleemosynis coacervatam in unum cumulum perpetuo pauperum usui expositam, ut eis pentibus mutuum daretur subleviori usura. Hæc autem donata aut relicta his legibus erat, ut civitas aut communitas cui relinquebatur, teneatur summæ præfatæ curam habere, certosque pietate insignes viros constituere , qui eam custodirent. Quorum præterea munus erat, ut mutuarentur pauperibus, quantum pro eorum qualitate atque indigentia opus erat, sub pignore quod custodirent suo periculo in domo conducta; ita quidem, ut post annum in defectum iunctionis pignus venderetur & superfluum debitori restitueretur, deducta sorte & usura modica pro quantitate & tempore, quo pecuniam tenuerint : Et hoc pro solatio ministrorum dicti montis & sumptibus ad custodiam necessariis, neque fors deperiret & exhaustur in damnum futurorum pauperum. De his igitur pietatis montibus judicium tam diu adhuc suspendemus, donec, quæ supra ad usuram licitam requisivimus, etiam his inesse pateat. Id vero in debitore monuimus, ut tantum lucri ex mutuata pecunia percipiendi capax sit, quantum quidem usurarum loco solvere creditori teneatur, detracta tamen operarum debita compensatione. Quare cum dubium non est, debitores, qui mutuatitiâ ex montibus pietatis pecunia adjuti sunt, eo in statu versari, quo eam vel ope commerciorū, vel artificiorū vel quovis lucrandi modo fœcundam reddere, seq; ipsos ditare ita possint, nulla ratio est, cur illicitos dictos montes esse affirmemus. Id tantum restat, ut in creditores etiam inquiram. Atque hos ipsos beneficos eleemosynarum dispensatores esse ex præmissa definitione patet. Quos si primo intuitu ceu fontes eleemosynarum pensitemus, æquum esse videtur, ut hæ eleemosynæ abque usura distribui debeant. Verum si eos quoque consideremus, qui distribuendis eleemosynis vacare solent atque ab aliis negotiis, quibus invigilare alias possent, impediuntur, cessans horum lu-